

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC617

Zaaknummer Klachtencommissie 2014W1332

datum uitspraak 04/07/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. R. de Bont, advocaat te Waalre,

te voldoen door:

de Congregatie van de Heilige Geest,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 1 april 2015, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 18 februari 2015 met zaaknummer 2014W1332, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 24 februari 2015, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 6 juli 2015 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 28 januari 2016. Verweerder heeft bij brief van 8 februari 2016 medegedeeld af te zien van een nadere reactie op deze schadeonderbouwing.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker is de oudste zoon van een gezin met [aantal] kinderen. De kerk stond in hoog aanzien. Verzoeker is in [jaartal] als elfjarige jongen op het [Kleinseminarie] te [plaats] geplaatst. Verzoeker kon niet wennen op het internaat en had veel last van heimwee. De ouders van verzoeker hadden wijlen pater [naam] (hierna: pater [naam]) vanwege verzoekers heimwee gevraagd wat extra tijd aan verzoeker te besteden. De aandacht die pater [naam] verzoeker gaf, bestond in eerste instantie uit knuffelen en strelen van verzoeker teneinde hem te 'troosten'. Gaandeweg is dit overgegaan in seksueel misbruik. Pater [naam] begon er mee verzoeker in de gereedschapskamer van de hobbyruimte te betasten en vervolgens ging pater [naam] er toe over om tegen verzoeker 'aan te rijden', waarbij verzoeker de erectie van pater [naam] voelde. Een aantal maanden heeft dit plaatsgevonden in voornoemde gereedschapskamer. Op enig moment, toen verzoekers knoop van zijn broek was losgeraakt, heeft pater [naam] verzoeker verzocht mee te komen naar zijn (pater [naam]) kamer. Daar heeft pater [naam] zijn toeg omhoog gedaan, waardoor verzoeker opeens de erectie van pater [naam] zag. Verzoeker is toen gedwongen om aan de penis van pater [naam] te zuigen. Verzoeker is bij machte geweest om zich op enig moment los te rukken en zich weer bij de andere kinderen te voegen. Hij was totaal verdund en verbijsterd.

Hierna begon pater [naam] verzoeker 's nachts in zijn chambrette te betasten aan zijn intieme delen. Ook nam hij het geslachtsdeel van verzoeker in zijn mond. Voorts heeft pater [naam] meerdere keren met zijn vinger in de anus van verzoeker binnengedrongen.

Verzoekers heimwee nam alleen maar toe. Ook was hij angstig. Hij bleef zijn ouders smeken om van het internaat te mogen vertrekken, maar over het seksueel misbruik heeft hij hen niet durven spreken. Uiteindelijk heeft verzoeker, na het doen van een psychologische test, het internaat (mogen) verlaten.

Samengevat is verzoeker in het schooljaar [jaartal-jaartal] vele malen, ongeveer 15 keer aldus de Klachtencommissie, seksueel misbruikt. Dit misbruik bestond uit het aftrekken van verzoeker, het in de mond nemen van de penis van verzoeker en het meermalen met de vinger in de anus van verzoeker binnendringen. Voorts moest verzoeker de geslachtsdelen van pater [naam] betasten en moest hij hem oraal bevredigen. Dit laatste (de orale bevrediging van pater [naam] door verzoeker) heeft eenmaal plaatsgevonden

Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik elf jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In dit advies is de klacht gegrond verklaard.

Ook is overgelegd het besluit van verweerder tot overname van het genoemde advies van de Klachtencommissie.

3.2 Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 4, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt. Voor een directe indeling in categorie 5 als 'uitzonder seksueel misbruik' waar verzoeker in zijn toelichting kennelijk van uit gaat, komt het onderhavige seksueel misbruik niet in aanmerking op basis van de door de Compensatiecommissie gehanteerde criteria, waaronder met name de leeftijd van het slachtoffer ten tijde van het misbruik, alsmede de duur en ernst daarvan.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gereede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, is daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval sprake, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 5.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 28 januari 2016 is namens verzoeker bij brief van mr. De Bont de vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoeker is door het hem aangedane seksueel misbruik beschadigd geraakt in zijn ontwikkeling. Het heeft ertoe geleid dat hij zich niet goed kon concentreren op school, hij zich heftig verzette tegen zijn ouders, alsmede onzeker, boos en sociaal geïsoleerd was. Voordat het seksueel misbruik had plaatsgevonden, had verzoeker goede cijfers. Door het seksueel misbruik heeft hij 3 schooljaren moeten overdoen. Hij heeft gedoubleerd in de voorbereidende klas, in de tweede klas van de [school] en hij heeft het [examenjaar] moeten overdoen omdat hij was gezakt. Vervolgens moest hij een jaar in militaire dienst. Aansluitend is hij in [jaartal] [naam opleiding] gaan studeren, welke studie hij in [jaartal] heeft afgerond.

In het derde jaar van zijn studie is hij ernstig ziek geworden waarna de behandeling van zijn ziekte twee jaar in beslag heeft genomen. In de hypothetische situatie zonder seksueel misbruik zou hij niet drie schooljaren hebben hoeven over te doen. Ook zou hij dan geen dienstplicht hebben hoeven te vervullen, omdat hij in dat geval wél direct na zijn eindexamen aan zijn studie [naam opleiding] had kunnen beginnen. In dat scenario zou hij wegens zijn tijdens de studie opgetreden ziekte nimmer meer zijn opgeroepen voor militaire dienst. Kort gezegd zou hij in die hypothetische situatie vier jaar eerder als [beroep] werkzaam hebben kunnen zijn. Hierdoor heeft verzoeker inkomsten gederfd en minder pensioen opgebouwd.

Door het melding maken van het onderhavige seksueel misbruik, het doorlopen van de procedures en het daardoor opnieuw geconfronteerd worden met zijn seksueel misbruikervaring uit het verleden, heeft verzoeker vanaf medio [jaartal] een posttraumatisch stressstoornis ontwikkeld, waardoor zijn inkomsten gedurende ongeveer 9 maanden zijn achtergebleven ten opzichte van wat hij normaliter verdiende. Hij is gedeeltelijk arbeidsongeschikt verklaard. Tot slot heeft hij in [jaartal] door zijn psychische problemen een opdracht ([werkzaamheden] aan [naam werkgever]) niet kunnen aannemen, waardoor hij vanaf najaar [jaartal] ook inkomsten zal mislopen.

Verzoeker kampt met gevoelens van boosheid ten opzicht van pater [naam], maar ook ten opzichte van verweerder omdat destijds, aldus verzoeker, bekend was dat pater [naam] al eerder in de fout was gegaan en verweerder nalatig is geweest door geen aangifte te doen en geen maatregelen ter voorkoming van herhaling te treffen. Ook van het verzoeker aangedane seksueel misbruik is geen aangifte gedaan. Al met al is de psychische impact van het seksueel misbruik dat verzoeker destijds is aangedaan voor verzoeker vele malen groter dan de ernstige ziekte waarmee hij tijdens zijn studie is geconfronteerd.

Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5 (als 'uitzonderlijk seksueel misbruik'), nu sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor hij voor het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 8 februari 2016 gereageerd en te kennen gegeven af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel. In een eerdere brief van verweerder, te weten de brief van 8 januari 2015 (overgelegd als bijlage 30 bij de brief van mr. De Bont) heeft verweerder excuses aan verzoeker aangeboden voor het feit dat er in het verleden geen adequate maatregelen zijn genomen tegen pater [naam] waardoor herhaling van seksueel misbruik niet is voorkomen.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 4, waarvan hier en anders dan verzoeker veronderstelt sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen en door verweerder niet bestreden factoren, beoordeeld en overweegt als volgt.

4.6 Op basis van de overgelegde schoolrapporten en diploma's blijkt dat verzoeker drie jaar langer heeft gedaan om zijn [eindexamen] te behalen en dat hij in [jaartal] is afgestudeerd als [beroep]. Voor de Compensatiecommissie is zonder gerede twijfel aannemelijk dat verzoeker in de periode [jaartal/jaartal] heeft gedoubleerd en dat dit toerekenbaar is aan het seksueel misbruik. Zij baseert dit oordeel op de ernst van het aangedane seksueel misbruik, op het feit dat het doubleren plaatst vond in het jaar waarin verzoeker seksueel werd misbruikt en tot slot op het feit dat verzoeker op de lagere school in de periode voorafgaand aan het seksueel misbruik wél goede cijfers behaalde.

Of het doubleren in [jaartal/jaartal] alsmede het in [jaartal] zakken voor het [eindexamen] ook toerekenbaar is aan de gevolgen van het seksueel misbruik, is bij gebreke van nadere bewijsstukken omtrent de oorzaak van het doubleren en het tijdsverloop sinds het misbruik, niet zonder gerede twijfel vast te stellen.

Dit brengt de Compensatiecommissie ertoe het moeten vervullen van de militaire dienstplicht en het daardoor later als [beroep] inkomsten te verdienen, niet ten volle toe te rekenen aan het onderhavige seksueel misbruik, omdat deze omstandigheid immers deels te wijten is aan de twee jaar schoolvertraging die niet zonder gerede twijfel aan het seksueel misbruik toerekenbaar zijn.

4.7 Over de vermogensschade die meer recent (te weten vanaf 2014) is opgetreden, overweegt de Compensatiecommissie als volgt.

Uit de overgelegde brief van de [naam] van [datum] en het arbeidsdeskundig advies d.d. [datum] blijkt dat verzoeker vanaf [datum] arbeidsongeschikt is (voor 35 tot 45 %) ten gevolge van een auto-ongeluk. Met ingang van [datum] heeft [naam] verzoekers arbeidsongeschiktheidsuitkering met 10% verhoogd wegens psychische klachten die fors ingrijpen op zijn algehele functioneren. Uit voornoemd arbeidsdeskundig advies blijkt dat verzoeker onder behandeling is van een psycholoog en dat hij is verwezen naar een psychiater. Dat deze psychische klachten in een oorzakelijk verband staan met het verzoeker destijds aangedaan seksueel misbruik, blijkt uit de brieven d.d. [datum] en [datum] van [instelling] (psychiatrie). In deze brieven wordt het onverwerkte seksueel misbruik als enige reden genoemd voor het alsnog op latere leeftijd verlaat intreden van een posttraumatisch stresssyndroom. Ook blijkt dat nadere behandeling wordt geadviseerd. De Compensatiecommissie is van oordeel dat de vanaf medio [jaartal] toegenomen arbeidsongeschiktheid zonder gerede twijfel dient te worden toegerekend aan het verzoeker aangedaan seksueel misbruik.

4.8 Tot slot is aan de orde of het niet ingaan op een werkaanbod door [organisatie] zonder gerede twijfel het gevolg is van het seksueel misbruik (of van de gevolgen daarvan). In dat kader heeft verzoeker een brief d.d. [jaartal] overgelegd van [organisatie], waaruit blijkt dat aan verzoeker en een andere [collega], [naam] geheten en naar de Compensatiecommissie aanneemt een familielid van verzoeker, herhaaldelijk gevraagd is om een plan in te dienen voor hun eventuele toekomstige [beroepsmatige inzet] bij een nieuw in te richten [organisatie] en dat zowel verzoeker als zijn collega daarop in het geheel niet hebben gereageerd. Dat verzoeker een moeilijke tijd doormaakte blijkt genoegzaam uit de bij de brief gevoegde memo. Of het niet ingaan op het aanbod van [organisatie] zonder gerede twijfel moet worden toegerekend aan het onderhavige seksueel misbruik, kan naar het oordeel van de Compensatiecommissie niet worden vastgesteld.

Er is, zo blijkt uit de bijgevoegde mails, zowel door verzoeker als door zijn collega in het geheel niet gereageerd, waardoor niet uitgesloten kan worden dat andere overwegingen daaraan ten grondslag hebben gelegen. Het betreft bovendien alleen nog maar een uitnodiging tot het doen van een voorstel, waarbij niet is uitgesloten dat er ook andere gegadigden waren. Ook is niet komen vast te staan dat [organisatie] gehouden was om in beginsel met verzoeker en [collega] in zee te gaan.

4.9 De Compensatiecommissie concludeert dat de gestelde vermogensschade gedeeltelijk voor vergoeding in aanmerking dient te komen en zal deze schattenderwijs vaststellen.

4.10 De Compensatiecommissie hecht er nadrukkelijk aan op te merken dat zij zich er rekenschap van geeft dat -gelet op de duur en de aard van het misbruik- sprake is geweest van zeer ernstig seksueel misbruik, dat verzoeker op een jonge leeftijd is aangedaan en dat een grote impact heeft gehad (en nog steeds heeft) op verzoekers ontwikkeling, welzijn en welbevinden. Ook is invoelbaar dat de handelwijze van verweerder destijds tot onbegrip en boosheid van verzoeker heeft geleid. Verweerder heeft verzoeker ook op dat punt excuses aangeboden.

Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie tot het advies een bedrag van €75.000,- aan verzoeker te betalen voor zowel materiele als immateriële schade.

4.11 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van € 9.988,55 inclusief BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand, gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. Deze nota komt naar het oordeel van de Compensatiecommissie voor matiging in aanmerking. De Compensatiecommissie wil wel aannemen dat met het opstellen van de uitvoerige brief van mr. R. de Bont d.d. 28 januari 2016 voorzien van 30 bijlagen de nodige tijd gemoeid zal zijn geweest, maar het totaal aan in rekening gebrachte tijd (41,3 uren) acht zij, alle omstandigheden in aanmerking genomen, aan de te hoge kant. De Compensatiecommissie acht bovendien het in rekening brengen van een uur voor het afwikkelen van deze compensatieprocedure bovenmatig, waar volstaan kan worden met het verzenden van enkele mails. De Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten van rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komt een bedrag van € 7.000,- inclusief BTW.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoeker een bedrag van €75.000,- te betalen, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van € 7.000,- inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S. -van C., griffier, op 04/07/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter